

مكانة الراي لدى السنة

సున్నత్ ఉండగా సొంత అభిప్రాయమా?

43వ అంశం : దైవప్రవక్త (సఅసం) సంప్రదాయానుసారం ఆచరించే బదులు తన ఇష్టంతో మరింత ఎక్కువగా ఆచరించి ఎక్కువ పుణ్యం సంపాదించ దలచడంపై ఆయన (సఅసం) అయిష్టాన్ని వ్యక్తం చేశారు.

వివరణ:- 26వ అంశం క్రింద ఇవ్వబడిన హదీసును చూడండి.

44వ అంశం : దైవప్రవక్త (సఅసం) సంప్రదాయం ప్రకారం ఆచరించే బదులు తన సొంత అభిప్రాయం ప్రకారం ఆచరించేవారిని దైవప్రవక్త (స) “అవిధేయులు” అన్నారు.

వివరణ:- 29వ అంశం క్రింద ఇవ్వబడిన హదీసును గమనించండి.

45వ అంశం : ప్రవక్త సహచరులు (ర.అ) నిర్ణయం గైకొనే సమయంలో తమ సొంత అభిప్రాయాలను పాటించే బదులు నిత్యం దైవప్రవక్త (సఅసం) వారి సున్నత్ వైపుకే మరలేవారు.

46వ అంశం : సున్నతె రసూల్ (సఅసం) గురించి తెలుసుకొన్న వెంటనే ప్రవక్త ప్రియ సహచరులు(ర.అ) తమ సొంత అభిప్రాయాలను ఉపసంహ రించుకునేవారు.

47వ అంశం : ముస్లింల మధ్యగల పరస్పర భేదాభిప్రాయాలను రూపుమాపే ఏకైక మార్గం సున్నత్ అనుసరణే.

عَنْ قَبِيصَةَ بْنِ ذُوَيْبٍ أَنَّهُ قَالَ جَاءَتِ الْجَدَّةُ إِلَى أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ تَسْأَلُهُ مِيرَاثَهَا فَقَالَ مَا لَكَ فِي كِتَابِ اللَّهِ تَعَالَى شَيْءٌ وَمَا عَلِمْتَ لَكَ فِي سُنَّةِ نَبِيِّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَيْئًا فَارْجِعِي حَتَّى أَسْأَلَ النَّاسَ فَسَأَلَ النَّاسَ فَقَالَ الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ حَضَرْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أُعْطَاهَا السُّدُسَ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ هَلْ مَعَكَ مَعْرُوفٌ فَقَامَ مُحَمَّدٌ بْنُ مَسْلَمَةَ فَقَالَ مِثْلَ مَا قَالَ الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ فَأَنْقَذَهُ لَهَا أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقِ (رواه أبو داود صحيح لألباني رقم الحديث 2888) (حسن)

1) హజ్రత్ ఖుబైస బిన్ జువైబ్ (ర.అ) ఇలా తెలియజేశారు. ఒక మృతుని అమ్మమ్మ హజ్రత్ అబూబకర్ (ర.అ) దగ్గరకు వారసత్వం హక్కు అడగడానికి వచ్చింది. “ఖురాన్ ఆదేశాల

ప్రకారం నీకు వారసత్వంగా ఏమీ లభించదు కదమ్మా! ఈ విషయంలో దైవప్రవక్త (సఅసం) గారి ద్వారా హదీసు కూడా నేను వినలేదు. కాబట్టి ప్రస్తుతానికి నీవు వెళ్ళిపో నేను ఈ విషయమై ప్రజల్ని దర్యాప్తు చేస్తాను” అని అన్నారు. అన్నట్లుగానే హజ్రత్ అబూబకర్ (ర.అ) ప్రజలను ఈ విషయమై సంప్రదించారు. “నా ఎదుటే దైవప్రవక్త (సఅసం) అమ్మమ్మకు 6వ పంతు భాగం ఇప్పించారని” హజ్రత్ ముగైర బిన్ షూబ (ర.అ) చెప్పగా, “ ఈవిషయానికి ఇంకెవరయినా సాక్షిగా ఉన్నారా?” అని హజ్రత్ అబూబకర్ (ర.అ) ప్రశ్నించారు. అప్పుడు ముహమ్మద్ బిన్ మస్లమ (ర.అ) కూడా ఈ హదీసును సమర్థించారు. ఫలితంగా అప్పుడు

(అబూదావూద్ 2894, ఇబ్నూల్ జారూద్ ప్రకారం ఈ హదీసు ప్రామాణికమైనది 909)

عَنْ سَعِيدٍ قَالَ كَانَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ يَقُولُ لِلْعَاقِلَةِ وَلَا تَرِثِ الْمَرْأَةُ مِنْ دِيَّةٍ رُوجَهَا شَيْئًا حَتَّى قَالَ لَهُ الصَّحَّاحُ بْنُ سَقْيَانَ كَتَبَ إِلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ أُرِثَ امْرَأَةً أَشْتَمِ الضَّبَّابِي مِنْ دِيَّةٍ رُوجَهَا فَرَجَعَ عُمَرُ (رواه أبو داود صحيح للالباني رقم الحديث 2927) (صحيح)

హజ్రత్ సయీద్ (ర.అ) కథనం ప్రకారం హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (ర.అ) ఇలా అనేవారు. ‘దియత్’ అనేది కేవలం తండ్రి తరపు బంధువులకే ప్రత్యేకం. కాబట్టి భార్యకు తన భర్త ‘దియత్’ నుండి ఎలాంటి భాగం లభించదు? దీనిపై - “అషీమ్ జబాబీ భార్యకు ఆమె భర్త ‘దియత్’లో నుండి భాగం ఇవ్వవలసిందిగా దైవప్రవక్త (సఅసం) నాకు సందేశం వ్రాయించి మరీ పంపారు” అని జహ్లాక్ బిన్ సుఫ్యాన్ (హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ) కు స్పష్టం చేయగా హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ) తన అభిప్రాయాన్ని మార్చుకున్నారు.² (అబూదావూద్ 2927సహీహ్)

عَنْ الْمَسُورِ بْنِ مَخْرَمَةَ قَالَ اسْتَشَارَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ النَّاسَ فِي امْتِصِاصِ الْمَرْأَةِ الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ فَقَالَ شَهَدْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَضَى فِيهِ بِغَيْرَةِ عُبَيْرٍ أَوْ أُمَّةٍ قَالَ فَقَالَ عُمَرُ انْتَبِهِ بَعْنِ يَتَاهُدُ مَعَكَ قَالَ فَتَنَّهُ مُحَمَّدُ بْنُ مَسْلَمَةَ (رواه مسلم كتاب القسامة، باب دية الجنين)

హజ్రత్ ముసవిర్ బిన్ మఖ్రమ (ర.అ) కథనం - గర్భస్థ శిశువును హతమార్చినందుకుగాను ఇవ్వవలసిన ‘దియత్’ (పరిహారం) గురించి హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ) ప్రజల సలహా అడిగారు. అప్పుడు హజ్రత్ ముగైర బిన్ షూబ (ర.అ) “దైవప్రవక్త (సఅసం) గారు దీనికి గాను ఒక బానిసకు గానీ, లేక ఒక బానిసరాలికి గానీ స్వేచ్ఛ నొసగవలసిందిగా ఆదేశించారని చెప్పారు. “ మీ మాటకు సాక్ష్యం తీసుకురండి” అని హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ) కోరగా, హజ్రత్ ముహమ్మద్ బిన్ మస్లమ (ర.అ) ఈ సంగతిని ధృవీకరించారు. (ఆ తరువాత హజ్రత్ ఉమర్ - రజిఅన్ - దైవప్రవక్త - సఅసం - విధానానికి అనుగుణంగా తీర్పు ఇచ్చారు)³ - దీనిని ముస్లిం ఉల్లేఖించారు.

1. సహీహ్ సుననె అబూదావూద్-లిల్ అల్బానీ (మొదటి భాగం-హ.నెం.2888)

2. సహీహ్ సుననె అబూదావూద్-లిల్ అల్బానీ (మొదటి భాగం-హ.నెం.2927)

3. సహీహ్ ముస్లిం-కితాబుల్ ఖసామ: బాబు దియతిల్ జనీని

عَنْ بَجَالَةَ قَالَ كُنْتُ كَاتِبًا لِحَزْرَاءِ بْنِ مَعَاوِيَةَ عَمِّ الْأَحْنَفِ فَأَتَانَا كِتَابُ عَمْرِ بْنِ الْخَطَّابِ قَبْلَ مَوْتِهِ بِسَنَةٍ فَرَفُّوا بَيْنَ كُلِّ ذِي مَحْرَمٍ مِنَ الْمَجُوسِ وَلَمْ يَكُنْ عَمْرٌ أَخَذَ الْجِزْيَةَ مِنَ الْمَجُوسِ حَتَّى شَهِدَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَخَذَهَا مِنْ مَجُوسٍ (رواه البخاري)

హజ్రత్ బజాలా (రహ్మా.లై) ఇలా తెలియజేశారు. 'నేను అహ్మద్ బాబాయిగారైన జజ్ బిన్ ముఅవియ దగ్గర గుమాస్తాగా ఉన్నాను. హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ) గారు మరణానికి ఒక సంవత్సరం క్రితం వ్రాసిన ఉత్తరం ఒకటి మాకు చేరింది. అందులో ఆయన (ర.అ) ఇలా వ్రాశారు: "ఏ మజూసీ అయినా తనకు నిషిద్ధం (హరామ్) అయిన మహిళను వివాహమాడి ఉంటే వారిని వేర్పరచండి". హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ) మజూసీల నుండి 'జిజ్'యా' వసూలు చేసేవారు కారు. దైవప్రవక్త (సఅసం) మజూసీల నుండి 'జిజ్'యా' తీసుకునేవారని హజ్రత్ అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ జిఫ్ (ర.అ) సాక్ష్యమిచ్చిన పిదప హజ్రత్ ఉమర్ (ర.అ) కూడా జిజ్'యా తీసుకోసాగారు. 1 దీనిని బుఖారీ ఉల్లేఖించారు.

عَنْ عَمِّيهِ رَبِيبِ بَنْتِ كَعْبِ بْنِ عَجْرَةَ أَنَّ الْفَرِيعَةَ بِنْتَ مَالِكِ بْنِ سِنَانٍ وَهِيَ أختُ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ أَخْبَرَتْهَا أَنَّهَا جَاءَتْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَسْأَلُهُ أَنْ تُرْجَعَ إِلَى أَهْلِهَا فِي بَنِي خُدْرَةَ فَإِنَّ رَوْحَهَا خَرَجَ فِي طَلَبِ أَعْيُنٍ لَهُ أَبْقُوا حَتَّى إِذَا كَانُوا بِطَرْفِ الْقُدُومِ لِحَقِّهِمْ فَفَقَلَتْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ أَرْجِعَ إِلَى أَهْلِي فَإِنِّي لَمْ يَتْرُكْنِي فِي مَسْكَنٍ يَمْلِكُهُ وَلَا نَفَقَةَ قَالَتْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَعَمْ قَالَتْ فَخَرَجْتُ حَتَّى إِذَا كُنْتُ فِي الْحَجْرَةِ أَوْ فِي الْمَسْجِدِ دَعَانِي أَوْ أَمْرَ بِي فَذَعَيْتُ لَهُ فَقَالَ كَيْفَ قُلْتَ فَرَدَدْتُ عَلَيْهِ التَّبِصَّةَ الَّتِي دُرُكْتُ مِنْ شَأْنِ رَوْحِي قَالَتْ فَقَالَ امْكُتِي فِي بَيْتِكَ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابَ أَجَلَهُ قَالَتْ فَاعْتَدَدْتُ فِيهِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا قَالَتْ فَلَمَّا كَانَ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانٍ أَرْسَلَ إِلَيَّ فَسَأَلَنِي عَنْ ذَلِكَ فَأَخْبَرْتُهُ فَاتَّبَعَهُ وَقَضَى بِهِ (رواه أبو داود للباباني 2016)

హజ్రత్ జైనబ్ బిన్తె కాబ్ బిన్ అజ్ర (ర.అన్హా) ఉల్లేఖనం ప్రకారం హజ్రత్ అబూసయ్యాద్ ఖుదరీ (ర.అ) సోదరి అగు ఫరీయ బిన్తె మాలిక్ బిన్ సినాన్ (ర.అ) ఆమెకు (జైనబ్ కు) తెలిపిన దానిని బట్టి ఆమె (ఫరీయ) దైవప్రవక్త (సఅసం) సన్నిధికి వెళ్లి, నేను బనీఖుద్రలో నా ఇంటికి వెళ్లగలనా? ఎందుకంటే నా భర్త గారికి చెందిన కొంతమంది బానిసలు పారిపోయారు. ఆయన వాళ్లను వెతకడానికి బయలు దేరారు. 'తర్బేఖదూమ్' (ఇదొక స్థలం పేరు. ఇది మదీనా నగరానికి ఏడు మైళ్ల దూరంలో ఉంది) వద్దకు చేరుకున్నాక బానిసలు కనిపించారు. అయితే బానిసలు నా భర్తను హతమార్చారు. అందువల్ల నేను దైవప్రవక్త (సఅసం) కు విషయం వివరించి, నేను నా ఇంటికి (పుట్టింటికి) వెళ్ళిపోవచ్చా? ఎందుకంటే నా భర్త నా కోసం ఏదైనా ఇల్లును గానీ, ఖర్చుల నిమిత్తం ఏదైనా సొమ్ముగానీ

వదలి వెళ్లలేదు. అని విన్నవించుకున్నది. “సరే వెళ్లిపో” అని దైవప్రవక్త (సఅసం) తనకు చెప్పారని హజ్రత్ ఫరీయ (ర.అ) తెలిపారు. నేనక్కడి నుండి బయలు దేరాను.... ఇంకా మస్జిద్ లేక కుటీరంలో ఉండగానే ఆయన ప్రశ్నించారు. నా భర్త గురించి నేనింతకు ముందు చెప్పినదంతా ఏకరువు పెట్టాను. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సఅసం) “నీ ఇంట్లోనే ‘ఇద్దత్’ (గదువు) పూర్తయ్యేదాకా ఆగి ఉండు” అని ఆదేశించారని హజ్రత్ ఫరీయ (ర.అ) తెలిపారు. కాబట్టి తాను ఆ ఇంట్లో నాలుగు నెలల పదిరోజుల దాకా ఉన్నాననీ, హజ్రత్ ఉస్మాన్ బిన్ అఫాన్ (ర.అ) ఈ విషయమై సందేహనివృత్తి కొరకు తన వద్దకు సందేశం పంపగా, తన విషయంలో జరిగినదంతా క్షుణ్ణంగా వివరించాననీ, దాని ప్రకారమే ఆయన (ర.అ) తీర్పు ఇచ్చారని హజ్రత్ ఫరీయ (ర.అ) చెప్పారు.² (అబూదావూద్ 2300 సహీహ్)

1. సహీహ్ సుననె అబూదావూద్-లిల్ అల్బానీ (రెండవ భాగం-హ.నెం.2300)